№ 76 Четвергъ 29 Мая 1908 г.
... سنه) مطابق ۲۹ مای سنه ۱۹۰۸
پنجشنبه ۱۱ جمادی‌الاول ۱۳۲۶
годъ изданія III نمره ۷۶

غزته‌نك آدرسی: نابرژنا آلکساندروفسقی قوپالنیانك مقابلنده زینالوفك ایونده
Баку, Набережн. ул. д. Зейналова противъ
Александровск. купальн.
Redaction du jornalu „IRCHAD" Baku.
Телеф. № 894 تیلفون نمره ۸۹۴

مشتریلردن آدرسلرینی دگشدرنلر گرك یدی عدد قپك لیك مارقه گوندرسونلر
اداره‌یه گوندرلن مکتوبات و غیر یازیلر گری قایتماز. مارقه‌سز کاغذلر آلنمیوب، آدسز یازیلر چاپ اولنمیاجاق
غزته‌مز جماعته دائر علم وادبدن باحث قفلی یازیلر ایچون آچیقدر.
غزته‌مزك مسلکنه موافق اولمیان یازیلر چاپ اولنمیور

ارشاد

حریت مساوات عدالت

آبونه قیمتی	ایللك منات	۶ آیلق منات	۶ آیلق ق.	۳ آیلق منات
...وده (شهرده) . .	۶	۳	۵۰	۲
قوبه شهرنك اطرافنده	۷	۴		۳
و روسیه‌نك غیر شهرلرنده	۷	۴		۳
خارجی ولایتلر (ممالك اجنبیه) ده	۱۰	۷		۴

فعله‌لر ایچون اداره‌ده بش پروسنت گذشت اولناجاق

اعلان قیمتی باکو ایچون: اولنجی صفحه‌ده ۱۰ قپك آخرنجی‌ده ۵ قپك؛ غیر شهرلر ایچون: اولنجی صفحه‌ده ۲۰ قپك، ۴ نجی صفحه‌ده ۱۰ قپك.

غزته‌نك تك نسخه‌سی ۵ قپك‌در

هله‌لك هفته‌ده دورت دفعه چقان سیاسی، ادبی، علمی اقتصادی و اجتماعی ترك دلنده مسلمان غزته‌سیدر.

"ИРШАДЪ" (путеводитель)

باکو خصوصی لامبارد

اکسیونیرنی جمعیتنگ اداره‌سی

(ستارو پولیسیسکی کوچه‌ده حاجی زین العابدین تقی‌یوفك ایونده)

بو منوالیله اداره کار ایدر:

۱) جمله منقول اشیالره گرو ایله بورج پول ویریر.
۲) جمله منقول شیلری محافظه‌یه قبول ایدیر.
۳) قسمیه ایله منقول شیلری و مالّلاری تورق ایله و یا خصوصی قیمت ایله ساتیلور.

لامبارد آچیقدر صبح ساعت ۹ دن ۱۲ یه کمی.

ایکنجی روسسکی ستراخووی اوبشستو

2-ОЕ РОС-ОЕ СТРОХОВОЕ О-ВО.

انواع اقسام ملك پاراخود و ابو مخلفاتنی استراخوویه قبول ایدیور باش آگینت — اسدالله آخوندوف

آدریس: پارایت وا اسوفسکی کوچه نمره ۱

۱۶—۱

اعلان

جناب وزیر مالیه‌نك اذنی ایله گنجه [illegible] اینك ۱۹ نده نخو استقراض متقابله جمعیتی آچلمش.

Нухинское Общество Взаимнаго Кредита

بو جمعیت ذیلده مرقوم ایشلر گوریبور:

فائض سندلری (پروتسینتنی بوماغه‌لر) گروینه بورج ویریبور:

تجارت مالی و یا اینکه تجارت مالنك قبض گروینه عرض ویریبور

پره‌وود ایچون پوللار قبول ایدیور

ودیعت (و قلاد) ایچون وحساب جاریه (نه قوعچی اسچوت) ایچون پول قبول ایدر

ساخلاماق ایچون و کسیللر، مسوده‌لر، (دوبلیقات) و غیری قیمتلی شیلر

قومیسیا ایله فائض سندلری آلوب ساتماق، و غیر قومیسیا عمللری

نخو استقراض متقابله جمعیتنگ اداره‌سی طرفندن

صدر اداره ا. احمدوف

۱ — ۵

اعلام

بو آشاغه‌ده آدلاری یازیلان ملکلری خالص گوبچی کره یوستلی سائیرام خواهش ایدنلر زابرات کدینده هدایت حاجی جلیل اوغلنه رجوع ایتسونلر مذکور ملکلر واعدرلر:

۱) باکوده میخایلوفسکی آزار خانه‌نك قباقنده نیژنی پریوتسکی کوچه‌ده ۱۵۱ نمره‌ده، ۱۴۱ ساژین بر ملك اوزی ایکی یوز ساژین ایلده ۹۶۰ منات کرایه ویریر.

زابرات ده مانطاشوفك قباقنده سموت سیزدك ایشقولاسی ایکی مرتبه‌لی ایو یدی ایلك آرینه یولینه قویچیله ساتیلور. یوز اون آلتی (۱۱۶) ساژین یر. ملك ایکی یوز (۲۰۰) ساژین — مین آلتی (۱۶۰۰) یوز منات کرایه ویریر.

۳) همان ایشقولانك یاننده تازه تکیلن ملکك یوز اللی (۳۵۰) ساژین.

۴) زابرات کدینده اوزیم اوتوران ایو اوچ یوز اللی (۳۵۰) ساژین بر یوز یتمش (۱۷۰) ساژین ملك.

۴ — ۲

اعلان

کیمنازیا معلمی اوزی ایله ییلاقه شاگردلر گوتوروب درس دیمگله برابر ساخلاماق ایستیور، خواهش ایدنلردن توقع اولنور که «ارشاد»ك اداره‌سنه رجوع ایتسونلر.

۱ — ۳

آتوچ تنباکوسی

شماخیده عبدالله اوفك فابریکاسندن نشانی قرمزی نفت چراغی بادکوبه‌ده ساتلور لالایوفك کاروانسراسنده.

علی محسن علی میرزایوف

۲۰ — ۳۲

اعلان

«ارشاد – پروغرس» شرکتی بونکله اعلان ایدر که ایون آینك اولندن «ارشاد» غزته‌سی هفته‌ده بش دفعه چیخاجاق و صکره‌لر موفق اولورساق یومیه اولاجاق! بونکله برابر شرکت اوز عضولرندن رجا ایدر که پای پوللارینك ایکنجی حصه‌سنی گوندرمگه تعجیل ایتسونلر که عضولك اختیارندن محروم اولماسونلر

تلغراف خبرلری

تفلیس — مایك ۲۳ نجی کیجه‌سی تفلیسدن گیدن پوسته‌یه (تلاو) ك یاننده بر قولدور دسته‌سی هجوم ایدوب پوچتا لیونی، پوست سوره‌نی و ستراژنیکی یاره‌لمشدر. پوچتا لیونك یاره‌سی آغیردر. پوسته‌نی آپاران ستراژنیکلر [illegible] پوسته سلامتدر.

طهران — یکی تشکیل اولنان هیئت وزرا ذوات آتیه‌دن مرکبدر: باش وکیل و داخلیه وزیری مشیرالسلطنه، خارجیه وزیری علاءالسلطنه، نافعه وزیری مستشار الدوله، معارف وزیری مشیرالدوله، حربیه و مالیه وزیرلری ایسه گنه اولکیلر در.

اورمیه — مایك ۲۲ نجی گونی شیطان آباده بر نچه نفر عثمانلی عسگری گلمشدر. کردلرك تهدیداتنه بناء مسلمان کندلیلرینك چوخیسی اوزلرینك عثمانلی تابعیتنه قید و قبول اولنمالرینی عثمانلی حکومتندن طلب و استدعا ایتمشلردر.

برلین — «کولنیشه چایتونغ» غزته‌سنك برلیندن ویردیگی تلغرام خبرلرینه گوره طهرانده ایشلر غایت مغشوش و قاریشیق ایمش، سرحدده جمع اولان روس قوشونی آز قالور که مملکته تجاوز ایتسونلر. بو کا بناء ایرانك محو اولمق اوزره بولندیغی انکار ایتمك اولماز. بناء علیه انکلیز و روس سفیرلری مشکلاتك بلا حادثه رفع و دفع اولنماسی ایچون چالیشیرلر.

برلین — بغداد دمیر یولی باره‌سنده «کولنیشه چایتونغ» غزته‌سنه استانبولدن یازیلور: شرقده دمیر یوللری انشا اولنمغه باشلادیغی وقتدنبری ترك دمیر یوللرندن هیچ بریسی بغداد دمیر یولنه تعیین اولنان مخصصاته نائل اوله بیلمه‌مشدر. بونك صورت اداره‌سی یالکز آلمانلره مخصوص و منحصردر. غیر ممالك سرمایه دارلرینك معاونت نقدیه‌لرینه احتیاج یوق ایسه‌ده، ایجاب ایدیه بیوك خواهش ایله قبول ممکن اوله بیلور. غزته‌نك دیدیگنه گوره بیلمك ممکن اولدیغی قدر تز قورتارمسنه جد و جهد اولنمقده‌در. او سببه گوره که سلطان بورانی نظر دقته آلور، که یول نه قدر تیز عمله گلسه بر او قدر ده حکومته اونك نفعی اولا بیلور.

میلان. — (ایتالیاده در) پاریژدن آلنان تلغرام خبرلرینه گوره (طونه – آدریاتیك) دمیر یولی حقنده عقد اولنان مقاوله‌نامه فرانسه، ایتالیا، روسیه و صربیه حکومتلری طرفندن امضالانمشدر.

یولك هیئت اداره‌سی بش فرانسز ایکی روس و برده صرب وکیللرندن عبارت اوله‌جقدر.

فرانسه یولك انشاسنه (۴۵) ملیون فراق ایله اشتراك ایده‌جکدر. ایتالیا — ۳۵، روسیه ۱۵، صربیه ایسه — ۵ ملیون فراق ایله.

استانبول. — روسیه‌نك استانبول سفیری صدر اعظم ایله ملاقات ایدرکن (طونه – آدریاتیك) دمیر یولی امتیازنك ممکن مرتبه تیز ویریلمه‌سنی تکرار توقع و التماس ایتمش. صدر مشار الیه دخی بو خصوصده چالیشاجغنی وعد ایتمشدر.

لکن صربلر دمیر یول کذرکاهنك یالکز (ستیملا) یه قدر اولان قسمنك کشف و تعیننه راضی اولمیوب بتون [illegible] دولا) یه قدر کشف و تعیین آرزو ایدورلر.

استانبول — ترکیه حکومتی (سیسام) جزیره‌سی حادثاتنه دائر روس سفیرینه بر بیاننامه ویرمش ایسه‌ده، نه قدر تلفات اولدیغنی خبر ویرمه‌مشدر. بیاننامه‌ده ذکر اولندیغنه گوره حادثات مذکوره‌نك ظهورینه باعث (قوپاسیس) ایله یونان طرفدارلغیله مشهور اولا و ژاندارمه‌لر ایله بتون امور حکومتی اوز النه آلمش اولان (سوفولیس) نام شخصك آراسنده باش گوسترن اختلاف اولمشدر. (قوپاسیس) جزیره بکینك حکم و اعتبارینك اعاده‌سی ایچون ژاندارمه‌لره مراجعت ایتمش ایسه‌ده اونلرك سوزه باقمه‌ینجه قوشون دعوت ایتمگه مجبور اولمشدر، لکن قوشون گمیلردن قره‌یه چیخنجه ژاندارمه‌لر عاصیلر ایله برلشوب عسگرلره مقابله ایتمشلر در.

برنجی مفرزهٔ عسگریه عاصیلری تمامیله دینجلدم بیلمیه‌رك یالکز (قاپوسیس)ی محافظه ایتمگله اکتفا ایتمشدر. عسگرلر گمیلردن چیخمغه باشلاینجه عاصیلر اونلری گلله‌یه باصمش و بو اثناده عسگریه باش قوماندانی دخی قیچندن یاره‌لنمشدر.

بو وقت حرب گمیلری ایکی دفعه آتش ایدوب عاصیلر ایله ژاندارمه‌لری داغتمشدر. تدابیر احتیاطکارانه ایله جزیره اهالیسنی ساکت ایتمك ایچون روف پاشا اورایه گوندرلمش، و ژاندارمه‌لرك وظیفه‌لری دخی عسگرلره حواله اولنمشدر.

تفلیس — ترکستان گنرال غوبرناطورلغنه تعیین اولنان گنرال آدیوتانت (میشنقو) بورادن محل ماموریت جدیده‌سنه حرکت ایتدی.

تبریز — آلنان خبرلره گوره طهران ایله تبریز آراسنده‌کی تلغراف خطی بر چوق یرلرده کسیلمشدر.

روسیه‌نك ادعا ایتدیگی ضرر و زیانه محسوبا ایران تلغرام ایله تفلیسه (۵۰) میلیون منات برات ایتمشدر.

استانبول. — (سیسام) جزیره‌سنده‌کی یونان قونسولی ایله قطع مناسبات اولنمه‌سنه قارشی یونانستانك استانبول سفیری پروتستو ایتمشدر.

استانبول. — روس سفیری (زینوویه‌ف) مایك ۲۵ نده «ساریسا» پاراخودیله بورادن حرکت ومفارقت ایتدی. سفیر مشارالیه سلطانك باب‌عالینك و سفارتلری طرفندن تعیین اولنان خصوصی مامورلر طرفندن تشییع اولنمشدر.

سفارتخانه مصلحت گذاری (سوه‌چین) ك اوراده بولنمه‌مسنه گوره سفارتخانه اموری سفارتخانه باشی کاتبنه دور و حواله ایدیلمشدر.

استانبول. — بوغاز ایچنده واقع (ارناوودکوی) محله‌سنده (۳۰۰ خانه) یانمشدر. (ارناوودکوی استانبولك بر محله‌سیدر).

رومل. — سحر ساعت سگزده رکوب ایمپراطوری‌یه مخصوصی «شتاندارت»، «پولیارنیا زوه‌زدا» «ساره‌ونا» پاراخودلریله «آسیا» [illegible] «شیقلون» مودلنده‌کی دورت زرهلی بورایه واصل اولدیلر.

رومل. — انکلتره قرالنی استقبال ایتمك اوزره بو گون (دونن) سحر وقتی ایمپراطور، ایمپراطوریچه‌لر، یونان قرالیچه‌سی، غراندوشس اولغا آلکساندروونا، غراندوق میخائیل آلکساندرووچ و پرنس اولدنبورغ حضراتی بورایه گلمشدرلر.

پتربورغ — انکلتره قرالنی استقبال پیشواز ایتمك اوزره قطار ایمپراطوری ایله ایمپراطور، ایمپراطوریچه، ولیعهد و کریمه‌لریله برابر آخشام ساعت سگزك یاریسنده بورادن (روال) ه متوجها حرکت ایتدیلر. سرای وزیری ایله یاوران ایمپراطوریدن بر نچه ذات ایمپراطوره رفاقت ایتمشلردر.

پتربورغ — بحریه وخارجیه وزیرلری سحر ساعت ۱۰ ده «آلماس» قرووازوریله (رومل) ه متوجها حرکت ایتدیلر.

کیل — مایك ۲۵ نجی گونی گون اورته‌دن صکره قنال واسطه‌سیله انکلتره قرالنك راکب اولدیغی «ویقتوریا آلبرت» گمیسی بورایه گلدی. آلمان ایمپراطورینك برادری پرنس (هانری) ایله پرنس (سیگیزموند) گمی‌یه گیدوب قرال، قرالیچه و پرنسس (ویقتوریا) ایله گوروشوب اوچ چاریك ساعتدن صوکره گمی‌یی ترك ایتدیلر. طقوز آلمان زرهلیسی طرفندن تشییع اولنان «ویقتوریا آلبرت» گمیسی محل مقصودی اولان (رومل) ه دوغری تحریك چوخ عزیمت ایلدی.

پادشاهلق دوما

(کچن نمره‌دن مابعد)

کچن نمره‌مزده پادشاهلق دوماده وزارت بحریه و آدمیرال آلکسیف باره‌سنده وکلا طرفندن اولنان شدتلو تعرضاتی نقل ایتدیك.

بو تعرضاته جواب اولارق ویرده دومادن تجربیات بحریه ایچون مصارفه اذن آلماق نیتی ایله باش وزیر ستالیپین نطق موقعنه چیخماغه مجبور اولدی.

همواره ابراز ایتدیگی کبی بو دفعه‌ده ستالیپین بیوك بر مهارت و فصاحتله دانشدی؛ لکن نطقنك برثمره‌سی اولمادی ودوما اوز حسیات و افکارنده باقی قالدی؛ اصل مطلب بودرکه ستالیپین بجه که او زیده مقر اولدی مدافعه ایتدیگی ایش مدافعه پذیر دگل: نطقنك ابتداسنده باش وزیر دیدی: «دانشمغه مجبور اولماغمله برابر یوره‌گمده بیوك بر نا امیدلك حس ایدیورم؛ چونکه واأسفا وزارت بحریه‌نك باره‌سنده ایدیلان تعرضات حق وبجادر» لکن مع هذا وزیرك عقیده‌سنجه دوما گرك کچمشدن صرف نظر ایدوب حس انتقامی برطرف ایتمکله برابر گله‌جگی نظرده اولسون: روسیه‌نك استقبالی ایسه زور بر قوهٔ بحریه‌سیز تامین اولنماز: بناء علیه دوما وزارت بحریه‌نك اصلاحنی طلب ایتمکله برابر گرك لازم اولان مصارفه اذن ویرسون.

لاکن دوما اوز راینده بر قرار قالدی اعتبار و اعتمادن منسلب اولان اداره‌یه پوللارینی ویرمگدن چکندی. شو اشخاص سرکاردن رد اولنوب عوضلرینه لایق، تمیز آدملر تعیین اولنمه‌سه‌لر دوما مصارف ایچون پاره بوراخمیاجاق.

ایشته همان بو معنی‌ده دوما قطع‌نامه ایدوب طلب اولنان مصارفه اذن ویرمدی:

دومانك ایکنجی اجلاسنده مذاکره اولنان مسئله‌لرك آراسنده لایق دقت عیسی علیه‌السلامك شکللری مسئله‌سی اولدی. شو شکللری قایرماق روسیه‌ده بیوك بر صنعت اولمش که آدینه «ایقونوویس» دیرلر؛

ایشته بو صنعتك ترقی‌سی ایچون خذینه طرفندن بو گونه صنعته مشغول اولنانلاره یاردم وکومك طلب اولنور.

کشیش پولوقی طلبك انجامه گلمه‌سینی خواهش ایدر.

— گرجی وکیلی چیخه ایدزه — روسیه‌ده عیسی‌نك شکللری حددن زیاده‌در. بوندن ماعدا پراوسلاونیلرك عقیده‌سنجه بو شکللر معجز ایتمگه‌قادردرلر.

اگر بو دوغرو ایسه گراه شکللر اوزلری بو صنعتك ترقیسنه کومك ایتسونلر. داها جماعت پولی لازم دگل. بویله دگلسه، اگر بو شکللرك هیچ بر معناسی و گوجی یوخ ایسه پولی بیجا یره خرج ایتمك قبیحدر.

بو سوزلر دیبلدکده دومانك زالنده گورونمه‌مش قالمه‌قال قالخیور. صاغ طرف فرقه‌لر قیشقریبورلر: « رد اول! ایتل! بونی چخاردون! بو دینی تحقیر ایدیور!» صول طرفلر قیشقریبورلر: « یوخ! سوزنده دوام ایت! بورا شرابخانه دگل هر کس اوز فکرینی دیه بلر »

رئیس مجلس چوخ زنك چالدقدن صوکره بر آز آراملق اولور.

— رئیس — دوغرودن ده چیخه ایدزینك سوزلری دینی تحقیر ایدیجی‌در. لکن دانشماق نوبتی اونندر و حقی وار آخره‌جه دانشسون.

— چیخه ایدزه: پرووسلاونسی دینك تعلیمنجه بو شکللر معجز نمادر. پس اونلار گرك اوزلری کومك ایتسونلر هر او شیئه که دینه رونق ویریبور! اگر بو لار بونی باجارمیورلر سه سیزك طلاشیلر عیش و بی جادر! اگر بر

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-557135109190806 11-19/fragment/page=1
DFG

کس منه ثبوت ایتسه که پرووسلاونی دینی بو گونه عقیده‌ده دگل من عذر ایسته‌رم ۰

تازه‌دن دومانك زالنده بیوك قارشقلق اولور. ساق طرفدن قیشقیریورلر: «ایزیل! پادلیس!»

— قروپنسقی — پراووسلاونی دینی نه گونه اولدیغنی بوراده مذاکره ایتمك بی جادر. علی الخصوص او آدملر طرفندن که بو دینه اینانمیورلر. بو آدملر گرك بو دوماده اولماسونلر

— رئیس — آقالر! چخه ایدزینك دیدیگی سوزلر دوغرودنده دینی تحقیر ایدیجی و ایمان گتورنلره تخفیف دن. بوسو گوشدر. بو جهتدن من تکلیف ایدرم که چخه ایدزه‌نی ۱۵ گونلك اجلاسدن خوارج ایده‌سگز. چخه ایدزه‌نك اختیاری وار یا اوزی و یا اینکه اونك عوضنه بر دیگری توضیحات ویرسون

چخه ایدزه توضیحات ویروب اوز دیدیکلرینده ثابت قالیور. دوماده اکثریت رای ایله اونی خوارج ایدر.

— دیگر بر گرجی وکیلی که‌جیجهوری:

— چونکه بو گونه قطع نامه‌لر ج وزوردر و چونکه بز بو گوج وزورك مقابلنده اوز نفرتمزی هیچ برشی ایله اظهار ایده‌بلمیورز بزده بو گونك اجلاسدن خوارج اولورز.

بونی دیوب چخور، اونگاه برابر جمله سوسیال دیموقراتلرده چخورلر.

صوگره دوما، کیچور مالیه قومیسیانك دومانك صدارتنه دائر ترتیب ایتدیگی «حسابنامه‌یه» دومانك صدرینه گونده ۲۵ مناتدن باشقه ایلده ۱۵ مین منات دونلوق اونك معاونلرینه ۳ مین، کاتبلره ۶ مین منات دونلوق تعیین اولنیور. بوندن ماعدا دومانك صدرینه ابو کرایه‌سی ایچون ایلده ۶ مین منات و منزله اشیاء آلماق ایچون ۱۰ مین منات.

ایرانه دایر

دونن اداره‌مزه شویله‌جه بر تلغراف گلمش

ici le rapport avec le Thgrean a ete cesse vous nous ihefherez vos instructiou—sald.

[illegible] که طهران باره سنده اولان اطلاعاتگزی بزه تلغرافا خبر ویره سگز!»

بونگاه برابر آجنته شرکتندن دیگر بر تیلغراف گلمش که مضمونی بودر: آلنان خبرلره گوره قزوین ایله طهرانك آراسنده علاقه کسلمش؛ روسیه‌نك ایرانه ایتدیگی تکلیفاتك برحصه سی اولارق تفلیسه تیلغراف واسطه سی ایله طهراندن الی مین منات تحویل اولنمش!

ایشته بو تیلغرافلر ایکی بیوك ومهم خبری بلدررلر؛ اولا ایرانك هربرنده شولوقلق اولوب ولایتلرك بری بریسندن تیلغراف سیملری داغلماسی جهتنه قطع علاقه اولنمه‌لرینی؛ ثانیا ایران حکومتی طرفندن روسیه حکومتنك سرحد مسئله سنه دائر ایتدیگی تکلیفاتك قبول اولنمه سنی!

عمدی بو ایکی خبری اوخویان آدمك خیالنده ایرانك نقشه سی نه گونه تجسم ایدییور؟

شاه طهراندن قاچمش بهارستانه؛ هیئت وزرا استعفا ویرمش؛ طهرانده اهالی بازار دکانی باغلیوب دهشتلو برهیجان آرا سنده گوندوزی گیجه وگیجه نی‌ده گوندوز ایدییور؛ ملت خائنلری — امیر بهادر کبیلر خوارجی دولتلرك سفارتنه منتجی اولوب بسته اگلشمشلر و بو واسطه ایله خوارجی دولتلرك ایران ایشلرینه مداخله ایدوب بو پریشان گونلرده ایشلری دها پریشان ایتمه لرینه فرصت ویرییورلر؛ ولایتلر اوز باشلارینه بوراخیلوب هرکس اوز حالنه اوز قیدینه قالوب بری برلرندن بی خبر، فقط اوز دائره لرنده اولان اغتشاش وغوغایه مشغولدرلر. قولدورلر، رهزنلر، بدوی عشیرتلر قبائل بو اوضاع وحالتی فرصت بیلوب بی چاره اهالی‌نی غصب وغارته دوچار ایتمشلر!

نه وت! بوگونه برحالت واوضاعده باشلارینی ایتیرمش حکام وزرا چاشوب فقط بو گونی صباح ایتمك فکرنده‌درلر!

ایشته بویله اولدقده طبیعی دگلدر می که همجوار دولتلرك جمله خواهش و تمنا لری انجامه گله‌جك!

لاکن بز قورخیوروق که ایش اللی مین مناط لر ویرملك له انجام پذیر اولماسون. اگر بو آثارخیا، بو گورونمه مش اوضاع و حالت بر آز ده دوام ایدرسه اهالی آخرالامر تنگه گلوب بر خوارجی دولته رجوع ایدوبده: «الله خواطرنه گلون، بزی بو حکومت دائره سنده اولان گروه لا یفلحوندن خلاص ایدوبده بزه برچاره ایدك» دیبه: بوگونه احتمال چوخده غریب دگل؛ امثالی تاریخده چوخ گورونمش: هر بر فردك صبر وتحملنه برحد اولدوقی کبی هر بر ملتك ده صبر و تحملنه بر انتها وار!

هر بر هیئت اجتماعیه او هیئت اجتماعیه افرادینك آهنك و نظام اوزره بری برینه تعاون ایدوب یاشاماق ایچون چالشمه‌سی لازمدر. بریسی زراعت ایدوب دیگری تجارت اوچنجی سی صنعته مشغول اولوب ماحصل زحمتلرك بری برلری ایله تعاطی وعوض ایتمگه یاشایورلر. لاکن بونلرك جمله سی آسوده لك، راحتلك، صلح و سلامت لك، امنیت و خواطر جمع لك مقابلنده اولار. و الا امنیت، راحت لك سلب اولوب غوغا و شورش، قتل، و غارت حکمفرما اولدیق ده نه فلاح زراعته نه تاجر تجارته و نه صنعتکار صنعته مشغول اوله بلور! بو حال اگر ایسه چوخ دوام ایدمز! برگون گلر اهالی یمك ایچون چورك بیله بولماز! بو مقامه گلمش هیئت اجتماعیه هربراقدا اقدامه مستعددر! آلدیغمز خبرلره گوره الان جنوب ایرانده خلیج فارس اطرافنده چوخلاری جدی بر صورتده بو فکره دوشمشلر که انگلیس‌لره رجوع ایدوب انگلیس اردی ایرانه داخل اولوب ایشلری انتظام ایتمه لرینی تمنا وخواهش ایتمشلر!

ذاتا همجوار حکومتلر [illegible] مقامی بو دقیقه نی گوزلیورلر! و بو نیت‌لده ایرانده اغتشاشك دوام ایتمه سنه اللرندن گلن فتنه و حیلنی ایدرلر!

تنها امیر بهادرك خوارجی سفارتنده بسته گیرمه سی بصیرت صاحبلری ایچون بیوك درس عبرتدر!

ایشته، ایران عقلا و دانشمندلری بو گونه احتمالی نظره آلملیدرلر! هربر ایرانلیده که آز چوخ ناموس [illegible] سی ایله چالشسون اغتشاشی آرادن گوتورسون و الا ایران اوز اوزینی هلاکته سالاجاغنده داها شبهه قالماسین

احمد آقایف

بعدالتحریر: ز بو مقاله‌نی یازوب چاپه ویرمشدیك که ذیلده کی تلغرافلر گلدی.

طهران — ۲۷ مای — بو گیجه شاهزاده جلال الدوله، علاء الدوله، سردار منصور میرزا، و بعضی غیر اعیانلر، شاه طرفندن در بار ده حبس اولندیلر حبسك سببی بو اشخاصك آخرکی گونلر ده شاهه قارشو حرکت ایدوب اغتشاش سالمه لری اولمش؛ مجلس ملی‌نی شو اغتشاشه اصلا قاریشمامش. بو وقعه‌نك سر خیلی جلال الدوله‌نك آتاسی ظل السلطان در! امیر بهادر جنك روس وزارتندن بستدن چخمش. اردبیل دن باشقه طهران ایله جمیع غیر ولایتلر آراسنده تلغراف علاقه سی کسیلمش، شاه اوزون بر بیان نامه وراخوب شهرك جمله یرلرینده یاپشدرتمش، بیان نامه ده شاه اوزینك قلبا مشروطه‌یه بیعت ایدوبده مشروطه طرفداری اولدوقینی بیان ایدر، مذکور آدملرك حبسنه گلدکده سبب فقط بو اولمش که آسایش عمومیه ضد اولان انقلابچی لرك حیله و دسیسه لرینه بر نهایه قویولسون، شو دست خط اهالی طرفندن حسن توجه ایله قبول اولنمش، اهالی هله لك ده ساکت در.

— ارشاد — شو تلغرافلرك نه‌درجه‌ده مهم اولدیغی هرکس ایچون واضحدر. گوریورکه آل قاجار اوز تخت وتاجلرینی اورتا یه قویوب بیوك بر اویون اوینیورلر جمله ایران و اهالی طرفندن اعلا درجه‌ده دوست دوتولمیان، هربر اعتماد و اعتبار ملی‌دن عاری اولان بو سلسله‌نی مرحوم مغفور مظفرالدین شاه بر درجه‌یه دیك ملت گوزنده قالخزمشدی، صوگره محمد علی‌شاه اوز ترددلری واوز عدم استقامتی ایله ملتك وجوده گلن اعتبار و اعتمادینی دوباره سلب ایتدی؛ بو جهتدن و هم چنین ایرانك بو حاللرده اعلا درجه‌ده پریشان و مشوش اولدیقندن سلسلهٔ مذکوره‌نك دوامی توکدن اسیلی اولوب فقط اوزینك اتحاد و اتفاقنه و ملت ایله هم روش اولوب ملته استناد ایتمه‌سنه باغلوایدی؛ لیکن تلغرافلرما خبر ویردیگی احوالات آشکار ایدرکه سلسله آراسنده اتحاد اولامیوب بر عکس بیوك ضدیت وار.

ایشته عمدی جمله ایچون آشکار اولور که پریشان و مغشوشلق نه ره‌دن گلیور، شاهزاده‌لر بری برلرینك علیهه فتنه و فساد ایدوب که شاهی مجلس ملینك علیهنه اغوا ایدرلرمش که مجلس ملی‌نی و اهالی‌نی شاهك علیهنه اغوا ایدرلرمش بو حیله و وسوسلره ولات حاکم لری‌ده شریك اولوب اورقدلر ترتیب ایدوب اهالی‌نی علی‌الدوام پریشانلقده ساخلیورلر. گویا بور که سلسلهٔ قاجار و جمله اعیان وحکام ایکی بیوك فرقه اولمشلر، بریسنك باشنده شاه واعوانلری در، اوبریسنك باشنده ظل السلطان و انصار لری: اولنجی لر روسیه نك تحت حمایه سنده، ایکنجی لر انگلتره نك تحت نفوذنده درلر: ظل السلطان شاه اولماق ایستیور، شاه ایسه اوز تاج و تختندن ال چکمك ایسته میور: ایشته بو ایکی ذاتك بر بری ایله توافقسزلقلرندن جمله ملت، جمله دولت، جمله سلطنت متزلزل اولوب شیرازهٔ معشت دیگر گون اولمش! بونك نتیجه سی نه اولاجاق! ظل السلطانك اعوانی حبس اولندقده اوزی راحت و ساکت اوتوراجاقمی؟ آجنته نك «هیله جماعت راحت‌در» دیدیگنه بز هیچ بر اهمیت ویرمیوروك، چونکه آشکار در که آجنته شاهك ایتدیگنی پرده اتمك ایستیور! و هم چنین مجلس ملی کیمك طرفنده اولدیقی ده معلوم دگل و اگر بز بو حادثه‌دن صکره امیر بهادرك بستدن چخماسنی و شو شخصلك قباقده تحت محاکمه‌یه آلنوب ایرانده تبعید اولنماسنی مجلس طرفندن طلب اولندیقنی خواطره گتورسك مجلسك بر عکس مجبوسلر طرفداری اولماسنه احتمال وار. درهر صورت ایشلر گیتدکجه کسب اهمیت ایدوب و عن قریب ایرانده بیوك حادثه‌لر اولاجاقنده شك یوخدر، بز فقط بونی دیه

۱۰۱

باکو خبرلری

باکو و او یزدنده چگرگه ایله مجاهده خصوصنده اتخاذ اولنمش تدبیر لر انتهایه یتمشدر.

آلنان خبر لردن گوربنور که بو ایل (قخوانین) و (قنودین) او- پشتوالارنده تخمینا ۸۰ ویرسته‌ده چگرگه وار ایمش.

بو ایلکی مجاهده ده کچن ایللرك مثالنده اولمشدر. یعنی چگرگه اولان محللر حصارلانوب سویه باسیلمشدر.

—

چادرووی کوچه ده ۳۰ مجی گوارتالده بابی — بهائیلر اوتری مسجد تیکیلمك ایچون باکو قرادو ناچالستواسنك تخنیچسکی نظارتنه پلان تقدیم اولنمشدر. مذکور اداره‌نك آرخیتکتوری بو پلانی شهر اداره سنه تقدیم ایدوب شهر اداره سنك نظرینی سوال ایدیور.

«پریستول» مهمانه سنك صاحبی رامباکاکی مهمانخانه ده کی کرایه دار لرك پاسپورتلارینی وقتنده پولیسه یه معلوم ایتمه‌مك ایچون بش یوز منات جریمه اولنمشدر.

—

شهر سالاخانه سنده وقتنده صو چاتمامقندن قصابلار طلب ایدیورلر که شهر اوپراواسی بوکا لایقنجه وقتنده اعتنا ایتسون.

—

باکو تلغراف و پوچت قانطورینك اداره‌سی اهالیه معلوم ایدرکه بو ایون آینك اولندن پوچته قالمش پاسیلکالاردن هر گونده ۵ ایك آیر ایسه حقی آلناجاقدر.

بو کرایه پاویستکا وصول اولندیقدان بر هفته کچمش آلناجاقدر.

—

اوچ گون بوندن اقدم زاقفقاز دمیر یولنك ۳ نمره یوپزدینك کاندو کتورلاری «سالدات» موافقتده بر نفر مسلمانك

یولنی غارت ایدوب

آندیقلاری بوگون

اسلام مطبوعاتی

اسلام مدارس

«برهان ترقی» رفیقمز بو عنوانلو مقاله سنده یازیور:

علوم دینیه علوم عربیه تعلیمنه مخصوص مدرسهٔ دینیه لرمزك اصلاحه محتاج اولدوقنده شبهه گز اولسه بو مدرسه لرنك اشنه انصاف گوزیله باقگز: بو مدرسه لر دن تکمیل تحصیل قیلوب پیش نماز خلفه عنوانك آلوب چیقان شاگردلرك علوم دینیه دن چوخ آز خبردار اولدقلری تفسیر حدیث دن هیچ معلومات لری اولمادقی، فقه دن ینه اساسلی معلوماتلری اولمادقی، کتب عربیه یی درست قرائت مطالعه ایتمك قوه‌لری اولمادقی گون کبی آشکاردر.

[illegible] ورثهٔ نبوی اولان امامت منصبنه نائل اولوبده لایقنجه وظیفه‌لرنی ادا قیله بلمزلر. بر مسئلهٔ شرعیه نی لایقنجه حل قیلمقدن عاجز اولدلر. بوایسه عوامارہ معلوم حاللردر. حالبوکه علم حقوق اوخویان بر یوریست اوز وظیفه سنی کامل ادا قیلور، عرض اولنان مسئله لری قواعد حقوقه تطبیق ایدوب تصویر ایله جواب قیله بیلور: بزم ایگرمی ایل تحصیلده اولان، شول مدتده فقه هم اوخویان ملالر مز اوزلرینه غریب اولان بر مسئلهٔ فقهیه عرض قیلنسه حیرتده قالوب هیچ دوغری شرعی جواب ویره مزلر. بولار ایسه جمله مزه معلوم حال لر انکاری ممکن دگل. بونك سببی ایسه هیچ شبهه‌سز اصول تعلیم در.

ینه بزم اون ایل عربیه اوخویانلر مز اوزی نك اوخومادوقی بر کتابك (عربی) بر ایکی سطرنی درست اوخوقه مقتدر دگل. عربجه بر ایکی جمله درست املایه، عربجه تکلمه‌یه عاجز اولر. سبحان‌الله بونه دیملك! اون ایل عربجه اوخورده ینه عربجه بلمز. عرب لغتی شول قدر مشکل می در، که نیچه سنه اوخو یوبده بلمك ممکن اولنمیور؟ [illegible] دگل. قواعدی مضبوط تعلمی لسان اولان بر شریف لغت در. لاکن بوکا ینه اصول تعلیم گرك: گوز اوکگزده اونیورسیتت‌لرنك شرقی شعبه سنده ایکی ایل لسان عرب تحصیل ایدن بر استودینت عربجه درست اوخوماق درست سویلمك بیلورلر.

ینه روحانی آکادیمیالرده علوم اسلامیه شعبه سنده اوخویان شاگردلر تفسیر حدیث ده بزم جمیع ملالردن چوخ درجه آرتوق معلوماتلری وار. بو حاللری تفکر ایدنده گرك مدرسه لر مزه بصیرت گوزیله باقماق گرك مدرسه لرمزی غیر مدرسه لر ایله مقایسه ایتمك. آنلر اوز دین لرندن باشقه بتون ادیان علمی اوخویوب بیلورلر. بزم شاگردلر ایسه اوز دین لرندن لایقنجه معلوماتلری یوق حتی دورت مذهبك بریسنی لازمنجه معرفتلری یوق کتابلر اوخویورلر. عربك صرف نحوی نیچه سنه لر تعلیم ایدرلر.

لاکن قواعد مسئله اعتنادن آرتوق الحاله اعتبار ایدلور، اونده ینه بر قصور لغات عرب هیچ گور سا تلمز. بو قدر مدت عربیه اوخویوروق ینه عربجه بلنمز حالبوکه اصول ایله بر لسانك صرف نحوی اخوتولورسه بیلنمك درکاردر. تعلیم عربیه‌نی تسهیل حقنده نه‌قدر گوزل اصول وار. بزه الك اول قبولی لازم اولان شی قبول اولنمز. شریعتمز (یسروا ولاتعسروا) دیبوب ندا قیلماقده بزلر ایسه هنوز چنون طریقئی الدین بوراقمیورز. بلکه مدرسه‌لرك بو تسهیل‌دن بیله خبرلری یوقدر. بزم مدرسه‌لرده الك اهمیت لی درس‌لر: منطق دن ایساغوجی، شمسیه، تهذیب، حکمت حسابسز شرح لی حاشیه لر بحثلر ایله بیچاره شاگردلرك عزیز عمرلرك ضایع ایدرلر؛ بونلری دین علمی، درجه سنده، بلکه آرتق اهمیت ویروب اوخودرلر. حالبوکه بوندن هیچ فایده یوق. منطق نه دین و نه دنیایه یاراماقیغی صکره دلر گوروب ندامت ایدرلر. لیکن عمرلر ضایع اولاندن صکره ندامت قوری بر حسرت قالور. شول حکمت ایچون سلف لر منطقی حرام دیمشلر حالبوکه ایندی بوکا دین علمی نامی ویروب سلف یولی دیبورلر. نه قدر یالغشلق! سلف لرك اتفاقا جائز گوردگلری بلکه بعض لری لازم گوردگلری علوم دینیه معین بلکه علوم دینیه دن معدود اولان تاریخ ریاضیات، طب کبی علم لری حرام درجه سنده گوروب نفرت ایدرلر. حالبوکه بو علم لره سلف لر غایت اعتنا قیلمشلر شول وقتده علم، دین ینه قوتلی بولمش. بو ایسه تاریخا معلوم واقعه لردر.

کامل تفسیری بیلمك ایچون بو علم لر شرطدر: بو ایسه اهلنه معلوم مسئله‌در. بزم مدرسهٔ دینیه اولان مدرسه لری تفتیش ایدرك بونده علوم دینیه هیچ یوق دیسك مبالغه اولمز. علوم دینیه‌نك اصلی اولان تفسیر حدیث بو مدرسه‌لرده هیچ اوقونمیور چوخ جزئی ارخونانده غایت ناقص هیچ ملکه حاصل ایدن دگل. تفسیر حدیثك اصطلاحاتی اصلا بلیجی یوق.

علم فقه دن مختصر وقایه، چوخ بوخاری گیتسه‌لر هدایه اوقورلر لکن بو ینه ادلهٔ تطبیق عملیات ایله اوقتلمز. بونك ایله ملکه حاصل اولمز بوکا دلیل حاجت اولسه شول مدرسه‌لردن چیقان آیاقلی دلیل لر گوز آلتنده‌در بو اصول فاسده نی اصول سلف دیملك لرینده سببی شولدر.

صوك زمانلرده مصر، هندوستان کبی مملکتلرده اصلاح مدارس مسئله سی میدانه قویلدی. بو مهم تعلیم اشی سلف لر یولینه قویولدی. بزم دیار مزده ینه اهل بصیرت بو خیرلی ایشه رشدی. بر نیچه مدرسه‌لر اصلاح یولنه سالندی. بر آز مدرس لر غفلت یا که عناد یوزلدن مدرسه‌نی همان شول ایسکی فسادنده ساحلاماقه غیرت ایتدیلر. اصلاح درست دگل؛ یا حاجت دگل دیبوب تلبیسلری ایله بر خیلی عوام لری اغفال ایدوب اوز دسیسه‌لرینه پیرو ایدرك بو قوه جهالت ایله اصلاحه قارشی دورانلر بولدیلر.

ای مدرس لر! گوزلرگزی آچگز. عنادگزك دینه جنایت ملته خیانت اولدوقنی گوررسز. بو جنایتگز ایله نقدر ملت بالالرنی خراب ایدرسگز.

— «ارشاد» — کیمه دیبورسن؟! قفالری اوهامات و خولیالر ایله دولو، اصلا زمانه دن خبرلری اولمیان، ملت و قومك احتیاجات و دردلرینی دوشونمیلر دیریلك، آثار حیات صدالرینی ایشتمزلر! اوز عنادلرنده باقی قالوب اعمال تخریبه یه لرینی آخرجه آپاراجقلار!

دولت دوماسنده

○ قافقاز ایشلری

دولت دوماسنك قامیالرندن بریسی قافقاسیه ایشلرینه دائر بر لایحه ترتیب ایدوب دومایه تقدیم ایتمشدر.

لایحه نك قطعی صورتده قبول اولنان بندلری بونلر دن عبارتدر:

۱) اوز کسب کارلریله مشغول اولان اهالی یه قافقاسیه انقلابچیلری طرفندن ظلم و جبر اولندیغی جانشین قافقازه معلومدر یا یوق؟ اگر معلوم ایسه روس اهالیسنك محافظه‌سی ایچون نه کبی تدبیرلر اتخاذ اولنمشدر.

۲) انقلابچیلر برنجی سوالده ذکر اولنان حرکات جنایتکارانه لرینی ارتکاب ایتدکلری کبی همیشه ده قاچوب گیزلنمگه موفق اولدقلری جانشینه معلومدر یایوق؟ هرگاه معلوم ایسه اونلرك دوتلمه‌لری ایچون نه کبی تدبیرلره مراجعت اولنمشدر؟

۳) محلی دوستاقخانه‌لرندن بر چوق دوستاقلرك قاچدقلرندن جانشین قافقازك خبری وارمی؟ هرگاه خبری وار ایسه مقصرلرك دردست اولنوب پنجهٔ عدالته تسلیم اولنمه‌لری ایچون نه کبی بناگذارلقلر اولنور و بونلرك قاچمقلرینه سبب اولان دوستاقخانه مامورلری تحت محاکمه‌یه آلنورلر یایوق؟

قفقاز خبرلری

«روس» غزته سنده یازیورلار که کیسلاوودسکی نك موسوی بو ایل لایقنجه بر پا اولمیاجاق چونکه بیوك حوضلك دیشیلمیش بر یندن بو گونه کمی ۱۲۶ مین ویدره‌یه کمی سو آخمشدر و علاوه حوضك سوواتی قاب سمند دن اوله بیلدان هر گون یومولماقده در. بورایه معالجه چیلمگه گلن طبیبلر صوبولك احوالنی پریشان گوروب په سنبو کیره گوچیورلر.

—

نوخی ده زایومنی قریدیتنی باقلق

رسم کشادلیق

کیچن نمردن ما بعد

جناب شیرعلی بك بیورر:

«جماعت! بو اوشاقك سوزشلی نطقی منی وادار ایلدیکه سیزه برنیچه کلمه عرض ایلیوم.

اللهه حمد اولسون که باقمزلك بوگون رسم کشادنه موفق اولدق. جماعتمزك بوایشده چوق همتی گوروندی. بوحالده باقمزلك ایکی یوز اللی نفره کبی چانلری اولوب یوزیگرمی بش مین مناته قدر سرمایه سی واردر. باقمزلك ابتدا تاسیسنده کی بوقدر زحمت هیچ برباقلرده گورولمیوبدر. بو آنجق جماعتمزك همتی غیرتی سایه سنده عمله گلوبدر. دیمك که همت وغیرت ایله جماعت ایستدیگی هر بر ایشی وجوده گتوره بیلرمش.

اقطریزیم بوهمتمزك قباغنده برتانف ایدیله جك حالیمز وار که اوده باقمزده خدمت ایتمگه لایق ومستعد اوز شهرمز دن برآدممز یوخدر. بوخالتری، قاسمری، وغیرلرینی اوزگه یردن گتورمگه محتاجز. بوایسه علممزلیگیمزه، جهالتمزه مکتب سیز لگیمزه اشاره در.

چوخ یاخشی همت ایدوب بوباقی وجوده گتوردیگز. چوخ گوزلدر. لکن بزه براعدادی مکتبنك وجودی ضروریدر. نیچه دفعه بوخصوصده گفتگومز اولوبدر آخری بریانه چخمیوبدر.

من سیزدن آرتق توقع ایدورمکه بوندان صوگره کی اولمجی اتفاقمز اعدادیه مکتبی خصوصنده اولسون. چالشاق همت ایدك، شهرمزده براعدادی مکتبی آچ

بوندان صوگره اعدادی مکتبنده اوخ

یه سی منیم اولادیم یوخدر، اوله ده با

شهرلره گوندرمگی باجارارام.

لکن بوصف چیکوب دوران شا

لره، ملتك بالالرینه یازیقگز گلسون.

[illegible]

مکتبلرینی قورتاراندن صوگره یاخشی تحـ

گورنگه بونلر ایچون اعدادی مکتبمز اول

نه دیورسگز منیم سوزلریمی ق

ایدیرسگز می؟ دیدکده جماعت بر س

دیدیلر: (چوخ گوزل بیورور

حاضرز. حاضرز.»

صوگره خطبه اوقویان اوشاق

یولداشلر یله بر قدر ملی نغمه اوقود

بوندن صوگره برنجی جمعه مسجدی م

شاگردلری برقدرملی نغمه اوقویوب‌ص

باشلادی. بری بو خطبه نی اوخو

(بو گون شهر مزده بر نجی

اوله رق کشاد ینه موفق اولنان

رسم کشادنی بالجمله مکتب آرق

مز ایله تبریك ایلرز. لله الحمد

داشلر مزك بصیرت گوزلری آچ

و بو کبی مؤسسات خیریه دن

ترقی اثرلری بزم شهر مزده ده گو

در. بونك ایچون بو گونکی روز

بر عید مسرت عد ایله رز. بو و

بزم ملتمز غفلتك الك دربن او

او یونش ایمشلر. لله الحمد بو

ملتك استقبالنی نظره آلوب

جماعتی بر نجه مبتدئك گشا

ایتمشلر و دها بیوك مکتبلرك تاسیس

باغلیورز. بوکا گوره بزدخی صه

مز ایله ملتك ترقیسنه چالشا

دعا ایتمگمزی و جیبه ذمه‌ندن عد

اشبو مؤسسات خیریه دن جناب

حضرتلری شهر و قریه لرمز

بهر مند ایلیه. و بونك کبی

تاسیسات خیریه نك گشاد ینه

و علی الخصوص باقلك آچل

همت ایدن و لی نعمتمز و پد

حاجی آغا لرك و اشراف

جودار ینه سلامتلك احسان ایلیه

نه بر مکت و بو یوزدن هر

قیات و موفقیاته نائل ایلیه

ملری ظلمات جهالتدن قورتار

علم الهیه یه رهنما اولان معل

طول عمر ایله معمر ایلیه. و

جمیع اولان حضار کرامارە اوز

احسان ایلیوب اتحاد و اتفاق

торъ-издатель Ахмедъ-екъ бАгаевъ

بهره یاب ایلیه بحرمة الفاتحه ٠) صوکره ایکنجی روس و مسلمانی مکتبك شاگردلری یینه ملی نغمه لر ین اوقویوب اوشاقلاردن بری بو خطبه نی اوخودی : (السلام علیکم ایها الحاضرون ورحمة الله و برکاته بو یه جمعیتلر ده هر کیم اوز دردندن داشوب بر چاره آراد یغی کبی من دخی یولداشلرمك طرفندن و کالت ایدوب نچه کلمه سویلمگی غنیمت سایوب عرض ایدورم ٠ حرمتلو بیوك آتالرمز ! نجه که سز عالی جنابلره معلومدر ٠ پیغمبر مز بیورویدر (المعروف علی قدر المعرفه) یعنی الله طرفند اولان کرامت هر کیمك اوز بلیگی و معرفتی اندازه سنده اولاجقدر ٠ بو حد یثدن معلوم اولور که الله تعالی دن دنیا وآخرت چوخ کرامت گوزلیین آدم گرك چوخ بیلگلو و معرفتلو اولسون وبوده آشکار در که انسانه دنیاده اولادلاردن شیرین وآغیر قیمتلو شی یوخدر واولاده یلمز . آتالارك آدلاریلی اوجالدان و آلچاقلاندیران اولاددن باش ویرن حرکت لردر . هانیکه اوحرکتلرك ده چوخی آتا لاردن گوتوریلن تربیتلردندر .

شمدی حرمتلو آتالار اول بر اللهك رضاسنه وهم اوز اوجالمقمزك خاطرینه وهم بزم گله جك راحتلقمزك خاطرینه بزم هرجور تربیتلرمزده مضایقه ایتمیوب بزم تربیه سایه سنده اولان گوزل عمللرمز دن بهره مند اولون . وبزم تمیز خلق اولان قابلیتمزی [illegible] زمانه نك عناد ، جهالت ، عداوت ، ونفاق چرکلریله بولاشوب گاه جگده زمانه نك علم ، معرفت بازاقلریله حاضرلانان یولداشلارمزك اراسنده خوار وذلیل اولاق . وبو عرضمزدن سوکره کمال عجز ایله معصوم یوزلر مزی درگاه اللهیه دوتوب سیزك بو مبارك ایشکزی تبریك ایدوب جمعیت و اتفاقمزك دوامنی آرزو ایدوریك آمین...

یاشاسون ! اهل معرفت ! یاشاسون ! اهل تربیت !)

ساعت اون ایکی ده دعا اولنماغه باشلادی. اولجه روس، کشیشی (اوتیه ف) جنابلاری دعا ایدوب آخرنده باقلك منفعتی باره سنده برنیچه کلمه سویلدی.

صوکره قاضی عبدالرحیم افندی افندی زاده حضرتلری باقلك خصوصنده بر قدر دانشوب صوکره دعا ایتدی .

بعده شهرمزك الك فداکار ، ملت پرور ناطقلاری میرزافرج آخوندپیشنمازززاده ونورمحمد افندی امامزاده حضرتلری جماعته برر ساعت نطق سویلیوب آخرنده دعا ایتدیلر. بوایکی ناطقك فرمایشاتنك تفصیلی دورسون مختصرین بیله غزته لر صحیفه لرنده ضبط ایتمك ممکن اولمادیقندن بونلاری یازمیورم .

جناب حق بوایکی ناطق وواعظك عمرلرین اوزون ایدوب بونلارك سایه سنده جماعتمزی کامران ایلسون .

بونلاردن صوکره شهرمز نچالنکی محمد آقا شاهمالیوف جنابلاری باقلك باره سنده برقدر دانشوب آخرنده جماعتدن چوخ راضلیق ایلیوب دیدیکه : من بورایه گلندن صوکره جماعت آراسنده بربیس ایش گور میوب یاخشی وخیرلی مجلسلره تصادف ایدورم. سیزك بوخیرلی مجلسکز ایله من اوزمی خوشبخت حساب ایدوب ویاخشی عمللرکز ایله فخرایدورم. نطقلر ودعالر بتدگدن صوکره جماعته ومکتب شاگردلرینه قنفتلر پایلانوب مجلس تمام اولدی .

باقمزك وجوده گلمه سی ایچون چالیشانلاره آرتق رضا مندلیك وتشکرلرایدیرز وباقی اداره سنك صدری (اوپراولیا یوشچی) آقا علی احمد اوف جنابلارینه ده آیروجه رضا وتشکرلریمزی اظهار ایدیورز . بوجنابك همتیله باشقه شهرلردن باقمزه برچوق اعضالر یازلمشدر .

ترك

گنجه ارمغانی

عزیز وقتلرمی یالخی دوشونجه لر له کچیرر کن ، بو گونکی خیالاتمی ساده جه قلمه گتورمك ایسته دیم . ایسته دیمده اما ایکنجی بر خیالاته دوچار اولوروم . چونکه محرر اولان شخص یا گرك مدحیه یازسون یا اینکه تنقید ایتسون. بونلار گده هانسی اهمیتلی اولدوقنه دلیل آنجاق فارسلارله ، ترکلرك ایندیکی حالنی شاهد گتور مکله کفایت ایدیورم. هذا خلقك بر کتندن بو ایکی ملتك یوچ اولماق درجه سنه گلمه لری ادعامزی ثبوته یتوریر. ایندی سوز بوراده در که هله گنه ده باشمز . بیلمز تعریف نامه لرله دولودر . گنه ده اوندن ال چکمك ایسته میوریك . دیمك ایکنجی بر طبیعت اولموش . عجبا ! بو بلای مبرملك علاجی کشف اولونمادی‌می؟ منجه بو بلانك دفعی مطبوعات اولسه گرگدر .

مطبوعاتمزده مداحلقیله اوغراشسه نه ایتمه لی؟ اونده حیاتمزدن بیله ال چکمه لی . چونکه یوروپاده . مدنیتلو ملتلرك عندنده مطبوعات دیدیکلری او گوزل بنانك قسم اعظمینی تشکیل ایدن همان تنقید مسئله سیدر. اونلار اوزلرنك قباقه گیتمگنی ، سعادت و نجاتنی اونده گور مشلر . همان اوجا درجه‌لره اونك واسطه سیله چخمشلر . اونلر بو حقیقتی دوشون مشلر که انسان بر برینك فکرنی آگلا مینجه انسان اولماز . انسانلارك فکرلری بر برندن فرقلی اولدوقی جهتنه سویلاشوب سویله‌شوب آخرده حقیقتی میدانه چخارار.

آه .. بیلمیورم ترکلر تنقیددن نه ایچون قورخورلار . قورخدیقلاری ایچونده تنقید لفظنی آتوب عوضنه غرض شخص لفظنی میدانه چخارمشلر . بو ایکی لفظك آراسنده یردن گوگه کمی تفاوت اولدوقنی اوزلریده دوشونورلر .

ایندی گوره سن منده گنجه ده کی حرکتلرك ، جمعیتلرك باره سنده معلو[illegible] دیه جکلر [illegible] تنقید ایتسم غرض شخصیمی ملتمك ترقی سندن باشقه نه اولا بیلر؟

آنجاق گنجه شهرنده انسانك فکرنی مشغول ایلین برنچه جمعیتلر ایله برده مکتب روحانیدر . بزبونده باش‌لیجه فکرمز بونلاردان بحث ایتمکدر .

هر یرده اولدوغی کمی بزیم شهرده ده بر جدی ایش گورملك ، چالشوب ووروشماق آثاری گوروندی . تاسفلر اولسون که چوق اوزاق سورمدی . هر بر سوز مز قوری سوزدن عبارت قالدی. ذاتا اوزوم برنچه مجلسلرده بولندیغم ایچون. گوزل گوزل دانشقلاریده ایشیتدیم فرحمدن نه یاپاجاقمیده چاشردیم . چونکه من سویله نن نطقلرك هاموسین صمیمی بلردیم . من اویله بلیردیم که قولدن فعله گله جك.خیر آ!. من نه بلیم که بونلار هاموسی پلوویك بخاراتی ایمش . خلاصه کیچیك مطلب اوسته ؛ گنجه ده اوچ جمعیت واردر که هر برسنك مرام نامه سی پادشاهلق طرفندن تصدیق اولنوب برجه عمل اولنماقه احتیاجی قالمش . بر آزده واضح اولماق ایچون برر برر تفصیله احتیاج گوردوم . معلوم اولدیغی اوزره دورت بش سنه بوندن مقدم اوچ جمعیته دولت طرفندن اذن حاصل اولدی .

اولمجی « جمعیت خیریه » در که صدری مشهور تاجر میر جلیل محمد اوف جنابلریدر . بو جمعیتك عضو لری بر دفعه یغشوب ، جمعیتی اداره ایتمك ایچون بش نفر انتخاب ایتمکه کفایت ایدوب ، آرتق یغشماقی مصلحت بلمیوب بر قیگده بیله‌اولسون یغشمامشلردر .

ایکنجی سی . «نشر معارف» جمعیتیدر که اونکده صدری؛ شهر اداره‌سنك مدیری عسکر آقا آدیگوزلوف جنابلریدرعیب اولماسون بونلارده اوبرلری کمی پول ساریدن خجالت در لر . اوچنجی درام جمعیتی در که بو نك مداخل مخارج دفتری اولدیغندان انسانك قلبی بر آز تسکین لك تاپور . بوجمعیتك ایکی دفعه سچگیسی اولمش اول دفعه سنده صدر علی اصغر بیك خاص‌محمداوف حضرتلریدر . ایکنجی دفعه سنده‌ده او جنابی ده انتخاب ایتدیلر لکن ایشینك چوخلقی جهتنه استعفا ویردی . عوضنه اصلان بك صافی کوردسکی انتخاب اولندی . بوجمعیتك ایمدیه کمی تخمینا ایکی‌مین بش‌یوزمنات مداخلی اولوبدر . هر چند جمعیت اوز مرامنامه سندا چخوب بعضی اضافه خرجلر ایتمش ، اما اوکا ده اوزبندن آصلی اولمیان بعضی سببلر اولموش . او پولدان مین دوقوز منات قرائتخانه ایله موقتی آچلمش گیمنازیایه خرجلنمش . ایندی آلتی یوز منات پولی نقد موجود در . اصل مقصودمی بو راده سویلیه جگم ، دقت ایتمه لی !

درام جمعیتی نه ایچون بر ایش گورمه‌مش ؟ او بربلری نه ایچون بر قپگده جمع ایتمه مش .

سببی سهو ایتمه سم اولدر که؛ همان درام جمعیتی ایشله دن جوانلاردر اونك اداره سی جوانلار النده‌در. ایندی گوره سن سچگی سچنلر بونی گوز لری گورور می ؟

مذکور جمعیتلرینك عضو لریندن گوروب ، مذمت ایتدیگده بو گونه جوابه نائل اولور سان عزیزیم ! من عضو اولان گوندن بو گونه کمی مندن هیچ کس عضولك حقنی ایسته مه‌مش منیم یقینمدر که بو گونده اول‌الیدر چونکه اداره ده اولان حضراتك اونسزده او قدر مشغله لری وار در که نه اینکه جمعیت اداره ایتمك بلکه اوز خصوصی ایشلارینی لایقیله ایفا ایده بیلمیور لر . ایندی جنابلا ره خطا یا بر نچه سوز سویلمگی وظیفهٔ مقدسه دن بیلدیم .

ای اوزلرینی حامی ملت حساب ایدن جنابلر پس ایندیکی سیز بر ایشی باجار میه جك ایدکز ! نه ایچون عهده گزه گوتور دکز هله اوزه رینه گزه بر آغر وظیفه نی گو تور دکز باشار ما دیقگر تقدیر ده نه ایچون بو نچه ایلده بر ء و می اجلاس ایدوب ، ایش گذار شخصلره حواله ایتمه دکز !؟

ایندی بو را ده قباحتلی کیم اولور . جماعتمی ؟ یا اینکه یاغلی سوز [illegible] اوزینه راغب ایدوب ، ایندی کچن کچوب ایچونده ایکی یول وار در .

اولمجی : همت ایدوب ، اوز وظیفه گزی اجرا ایتمك .

ایکنجی‌سی باجار ما دیقکز تقدیر ده عمومی اجلاس تعیین ایدوب ، اقتدارلی جوانلاردان انتخاب ایتمك . هر حالده بونی تاخیره سالماملی ! ایندی منیم بر دییه‌جك سوزیم وار که اوده: « نشر معارف » جمعیتك باره‌سنده‌در، مرامنامه کز موجبنجه حرکت ایتمك ایسته‌سه کز اونده گرك ملی مکتبلر آچوب ، و آچیلمشلر یده تحت نظارته آلاسکز! « معلوم اولدیقی اوزره گنجه‌ده اصول جدید قاعده سیله بر مکتب روحانی آچلمش. اوزیده اداره اولنور یدی نفر هیئت خارجه طرفندن اونلاریکده ایکیسی (ملا محمد پیشنماز زاده و علی اکبر بك رفیع بیگوف) ایشه مداخله ایدیرسه‌ده ماباقیسی استراحته مشغولدرلر . و مکتب روحانی نك مادی کومگی آنجاق ایکی - اوچ مین منات موقوفات پولیله ، شاگردلردن یغیلان اوخوماق حقی ، و برده جماعتدن یغیلان اعانه‌لریله اداره اولنور. بو وقته قدر ابتدائی صنفلر موجود اولماقنه گور بر طور ایله کیچمشلر در . اما بوندن صوکره رشدی قسمنه شروع اولوندوقده بویوك مصارفه محتاج اولاجاق » هرگاه «نشر معارف» جمعیتی ایش کذارلاندیرلر اداره اولنوب ، بو مکتبیده تحت نظارته آلماسه ، بنمجه مکتبك هم مادی و هم معنوی جهتنه بویوك خلل یتوشه‌سیدر .

ما بعدی وار

خصوصی

مخبرلرمزدن

شیشه

خداوند عالم مجاهدلمیز اولان اسماعیل بك غصیربئیلی حضرتلرینك سلامت و عافیتده ساخلاسونلر؛ ایگرمی بش سنه ظرفنده ملت یولنده چکدیکی مرارت مشقتلرك نتیجه سی اولارق کچن سنه اصول جدید گورمش معلملر یای فصلنده شهره جمع اولدقده اصول عتق اوزره گیدن معلملری بر یره جمع ایدوب اون بش ایگرمی گون اصول جدید اصول صوتیه قاعده لرندن نمونه گوستردیلر چولقاه محله سنك معلمی میرزامحمد و ایکی نفردیگر ملایه‌او گوستریلن قاعده لرین الری موثر اولدی معلم میرزا محمد اصول عتق اوزره تطبیق ایتدیگی مکتبی کچن سنه معلملر اجتماعندن صکره شوال‌المکرم آینك غره‌سندن اصول جدید اوزره منتظم ایدوب درسلره شروع ایتدی لله‌الحمد آز اثنان نتیجه‌لر سایه‌سنده عموما شهر اهالی آرتوق تشکرلر ایدیور لر نه اینکه (قبه) (دربند) (لنکران) و غیرلر کبی مکتبمزی تکدیر و تکفیر ایده‌مزلرلر . ذیلده درج اولان نظام نامه اوزره مکتبمز تدریس اولونور .

بزیم بو مکتبمز مکتب شریعت مسمی اولوب کربلای یوسف میر سیاب اوفك بذل همتی ایله محله مسجدینه ملحق تحتانی وفوقانی تاسیس اولنوبدر چوخ گشاده تمیز هواسی اوشاقلارین شوق وهوسین آرتیران تعمیرینه محله‌دن و غیر یرلردن اعانه وجهیله مین بش یوز منات صرف اولنوبدر محله اهالی وار قوه‌سی ایله سعی ایدیر خداوند عالم بانوی خیرلره توفیق دارین کرامت ایتسون (نظام نامه ایله) بو مکتب اوچ ایللك اولوب هر ایل بر صنف اوزره لکن بو اوچ صنفدن علاوه مبتدیلرده‌ده بر صنف وار آلتی آیلق (مبتدیلره) هفته‌ده اوچ درسدر ١) درس شفاهی ٢) آنا دیلی ٣) علم حساب (اولمجی) صنفده هفته‌ده ۴درسدر ١) آنا دیلی ٢) علم حساب ٣) مسئله شرعیه شفاهی ۴) املا (ایکنجی) صنفده هفته‌ده بش درسدر ١) مسئله شرعیه خطیله ٢) زبدةالاحکام ٣) حفظ صحت ۴) علم حساب ٥) نغمه (اوچنجی) صنفده هفته ده اون بر درسدر ١) مسئله شرعیه خطیله ٢) علم حساب ٣) تسهیل‌القواعد صرف نحو ترکجه ۴) تعلم جغرافیا ٥) عمدة الاحکام ٦) حفظ صحت ٧) مختصر تاریخ عمومی ٨) کلام اللهی ٩) علم تجوید [illegible] فارسی ١١) نغمه اوچ ایللك بو یاقین وقتلرده محله اهالی بویله لازم بیلوبلر که ایکی ناظر و ایکی‌معلم تعین ایتسونلر . مکتبده الی‌نفردن زیاده اوشاق وار اکثری‌یتیم بی چیز محتاج‌اعانه‌در. بو حاله دیك اهل محله معلمین و اوشاقلارك لوازماتی ایچون کفیل اولوبلار و غیر یرلردن اعانه لرده اولوبدر حتی بخارای شریفدن اعانه گونده رولوبدر . بوندن صکره شریعت خادملرنك و اسلام قرداشلرمزك همتلر ایله سعی اولماقنی رجا ایدورز .

شیشه شهرینك چولقاه محله‌سندن

ایران

شاه‌قاچمق ایستیورمش

« غو لوس موسقوی » غزته سنك طهراندن آلدیغی خبر لره گوره شاه شهرك خارجنده کی صیفیه سنه گیتمك بهانه سیله گیزلیجه آوروپا یه قاچماق فکرنده اولدیغی شایع اولمشدر .

بر چوق گفتگویی موجب اولان بو شایعه سببیله ملت مجلسی شاهه دونوب شهره گلمه سنی ، یوخسه یرینه یکی شاه سچیله جگنی وعد ایتمشدر . پتربورغده کی ایران سفارتخانه سی شاهك آوروپایه گیده‌جگنه (داها دو غریسی قاچه جغنه) دائر رسمی بر خبر آلنمدیغنی ادعا ایدور مش . سفارتخانهٔ مذکوره شاهك آوروپایه قاچمق فکرنده اولدیغنك اصلی اولمدیغنی ادعا ایتمك له برابر ، احوالك غایت وخیم و مشگل اولدیغنی دخی انکار ایتمیور .

خارجی خبرلر

لوندون آنارخیستلری

روس غزته‌لرینك یازدقلرینه گوره بو صوك وقتلرده لوندون شهرنده آنارخیس لرك مقدارلری هم اشچیلر آراسنده نفوذ لری چوخ سرعتله آرتمقده ایمش . یالگز لوندون شهرنده تاسیس قیلنمش آنارخیستلر فرقه‌سنده ١٩ مین مقدارنده اعضا وار. آنارخیستلرك باش مقصدلری هم مطلبلری بودر.

١) قوت و ادارەلر بارەسنده بوهبا
٢) تپراقون خصوصی ملکیتنی محو ایتمك
٣) آیچه ، نگاح هم عائله‌لری بوجه‌چقارتماق
۴) موجود صورت معیشتی اساسا تغییر ایتمك

آنار ، اوزلرینك مقصدلرینه نائل اولماق ایچون‌عمومی زاباستوفکا ایلتدیرمگی شدتلو صورتده جائز گوریورلر.

لوندون آنارخیستلری اوزلرینك مسلك و اعتقادلرینی بر دنیانك هر طرفینه نیچه ایللرده ، رساله‌لر واسطه‌سیله انتشار ایدیرلر اونلرك بر نیچه غزیته و ژورنا للری موجود در. —

هواده هلاکت

آمریقای شمالیده ، قالیفورنیده آگلاند شهرندن ٣٠ کشی بر بیوك وازدوشنی شاره اوتوروب هوایه چقمشلر یردن ۴٥ سازین قدرلی یوخاریده شارك ماتوری پارتلیور. ٣٠ کشینك ٦ سی هلاك‌اولمشدر.

« شه‌یو نر » غزته‌سنك یازدیغنه گوره هندوستانك (لاهور) نام شهرنده بر مسلمان جمعیتی تشکیل اولنمشدر. جمعیتك مقصدی مسلمانلری خرستیانلغی قبول دن منع ایتمکدر. عضولرینك بر خیلسی دولتلی تاجرلردن عبارت اولان بو جمعیت نه اینکی اوز عضولرینه حتی بتون مسلمانلره معنا و مادة کومك ایده‌جگدر که بونلر آنهوین احتیاجاری ویا اینکه خصوصات سائره‌ده میسیونرلره مراجعت ایتمه‌سونلر.

ایش بوراده در که بر چوق مسلمانلر اولجه میسیونرلره مراجعت ایدوب اونلاردن معاونت طلب ایدورلر و بو صورتله عمله گلن مناسبات‌نتیجه‌سنده خرستیانلغی دخی قبول ایدورلر.

زیرا خرستیانلغك نه‌دن عبارت اولدیغنی بیلمك آرزوسنده اولان بو جور مسلمانلر اونك احکامی ایله ملالرك دینی و مذهب ایدوب [illegible] قبول ایدورلر. بوراسی دخی ذکره شایانلدر که میسیونرلرك دین حقنده کی وعظلرینی استماع ایتمك ایچون یرلیلردن پك آز آدم گیتدیگی حالده اونلرك میسیونرلرك مباحثات و ملاقات خصوصیه لرینه پك چوق آدم اشتراك ایدور. میسیونرلرك الك زیاده موفقیتله حرکت ایتدگلری یر هندوستانك جنوب طرفلری و علی‌الخصوص (مادراس) ایالتیدر. بوراده متنصر ایدن یرلیلرك عددی پك چوق ایمش.

انگلتره

روس ایمپراطوری ایله قرالینك ملاقاتلری لوندون محافلنده بیوك بر اهمیتله تلقی اولنمقده در .

بو گونلرده لوندونده عقد اجتماع ایدن بالقان قومیته سنه لوندون ییپسقوپی ریاست ایتمشدر . ییپسقوپ ماکیدونیا احوالنه دائر بر نطق سویلیوب کسب حریت ایدن مملکتی (ماکیدونیا یی) اداره حاضره یه تسلیم ایتمك وجدانا انگلیزلرك بورجیدر دیمشدر .

(بیر مینغام) ییپسقوپی ایسه « بو بلالره سبب بزیم سان ستفان معاهده نامه سنی فسخ ایدوبده اونی برلین مصالحه سیله تبدیل ایتمگمزدر . ایندی بز بونی تازه دن تبدیل ایتمگه مجبورز» دیمشدر نتیجهٔ اجتماعده ماکیدونیا امور اجرا آتنك اوراد.کی آوروپا قامیسیارلرینه حواله اولنمه سنی و آوروپا دول معظمه سنك رضاسی اولمایانجه گنرال — غوبرناطورك د گشدیریلمه سنی آوروپا دولتلرندن طلب و توقع ایتمگه قرار ویریلمشدر .

ملت مجلسنده خارجیه بودجه سی مذاکره اولندیقی اثناده (سوسیالیستلر) انگلتره قرالنك روسیه یه واقع اولاجق سیاحتنی تنقید ایتمشلر سده سیر ایدوارد گیرەی ایله باش وکیل (آسکویت) مناسب جوابلر ایله اونلری امتناع و ساکت ایتمشلردر .

بر نچه نفر سوسیالیست مستثنا اولمق اوزره بتون مجلس ملاقاتی آلقشلامشدر .

صربیه و ترکیه سرحد دنده .

صربیه و ترکیه سرحدده واقع (ریستوواف) قصبه سندن بلغراده گوندریلن تلغرام خبرلرینه گوره بو گونلر ده یکی تشکیل اولنان بر بلغار اشقیا دسته سی (تووار) نام صرب قریه سنه هجوم ایتمشلردر . دورت خانه دن سوای بتون قریه یانوب محو اولمشدر . پك چوق آدم تلف اولمشدر .

هندوستان احوالی

هندوستانده کی انگلیز غزته مخبر لرینك گوندرمش اولدقلری خبرلردن بیله معلوم اولور ، که انگلیزلرك هندوستان ده کی قوت و نفوذ لرینه بیوك ضربه اورولمقده در .

پولیس نك بو وقته قدر اجرا ایتدیگی تحقیقات و کشفیات دن بیله معلوم اولور که ، هندوستان اهالیسی صوك درجه نفرت ایتدیگری انگلیزلر ك الندن صورت قطعیه ده خلاص اولمق فکرنده متفق الافکار در لر . پولیس نك بو وقته قدر الده ایتدیگی کلیتی اوراق ایله انقلابه مخصوص سائر اشیالردن معلوم اولدیغنه گوره انقلابچیلر فکرلرینی قوه دن فعله گتور مك ایچون حدسز حسابسز واسطه لره مالك درلر هندوستانده‌کی انگلیز حکومت مامورلرینه تهدید آمیز بر چوق مکتوب یازوب رد اولوب گیتمه لرینی یوق گیتمدیگلری حالده قتل اولنه جقلری تاقین و اخبار اولنور . انقلابچیلر دیور لر که هندوستان حر و آزاد اولمالیدر .

هله ایش بونك ایله ده تمام اولمیور بو گونلر ده آمریقانك (نیویورق) شهرندن آلنان تلغرام خبر لرینه گوره اوراده کی انگلیز خفیه لری (جاسوسلری) شهر مذکور ده هندولر ایله بر پاره ایرلاندیا لیلر دن عبارت بیوك انقلاب جمعیتی کشف اولنمشدر . معلوم اولدیغی اوزره بو جمعیت لر [illegible] بر نچه آی بوندان اول لوندون غزته لرنده گوریلن تسلی و تهدید آمیز مقاله لر دن ایندی اثر بیله یوقدر . بتون دهشت و شدتیله یاقینلا شمقده اولان بو بلایی تسلیم و تصدیقده بتون انگلیز اهالیسی متحدالافکار در .

انگلتره قرالنك

سیاحتنه دائر

بر نچه و قتدنبری انگلتره قرالنك روسیه سیاحتندن بحث ایدن آوروپا غزته لری قرال مشارالیهك (رەوەل) ده روس ایمپرا طور یله گوروشدگدن صوکره فینلاندیا سواحلنی دخی زیارت ایده جگنی و بو صورتله بر مدت روسیه ده قالا جغنی خبر ویریوردیلر بو حوادثلرك درجهٔ صحتنی آگلامق ایستیان پتربورغ غزته لرندن بریسی پتربور غده کی انگلیز سفارتخانه سنه برمخبر گوندرور . مخبر مومی الیه سفارتخانه‌یه گلدگده سفارتخانه ترجمانلرندن (آندرسون) دن بو جوابی آلور :

— قرال مایك ٢٧ منجی گونی (رەوال) ه گلوب ایکی گون قاله جقدرلر .

قرال اوراده قالدیقی مدتجه‌هر ایکی حکمدار گمیده قالاجقدرلر ،

— قرال سواحلی زیارت ایده‌جکمیدر؟

— بو حوادثلرك اصلی یوقدر ، بزم بیلدیگمزه گوره سواحلو زیارت ایتمك قرالك سیاحت پروغرامنه داخل دگلدر .

— قرال روسیه‌دن نره یه گیده‌جگدر ؟

— او قایدوب دوغرو یجه انگلترەیه گیده جگدر ،

اثنای سیاحتده قرالك معیتنده بولنه‌جق آدملرك کیملر دن عبارت اوله جغنك معلوم اولوب اولمامسنی مخبر سؤال ایدنجه (آندر سون) قرال ایله برابر سیاحت ایدنلرك اسامسنی حاوی بر کاغذ گوستررور کاغذ ده (١٣ آدملك آدی وارایمش .

— قرال ایله گله جك حرب گمیلرینك باش قوماندانی کیمدر ؟

— انگلتره بحریه دائره سنك رئیسی آمیرال فیشر .

— روس غزته‌لرینك یازدیقلرینه گوره انگلتره نك پتربورغ سفیری سه‌یر (نیقولسون) دخی قرال‌ه‌رفاقت ایده‌جکمش دوغرو یمیدر ؟

— بلی ، بزم سفیر قرال ایله برابر گلوب گنه اونك ایله دونوب انگلتره یه گیده جگدر سه یر (نیقولسون) ك آلمش اولدیغی ماذونیت (اوتپوسق) مدتی هنوز تمام اولمامش ایسه ده او حکمدارلرك ملاقاتی مناسبتیله بورایه گلمگه مجبوراولمشدر .

داخلی خبرلر

یقا تیرینوسلاوده بوندا پارتلاماسی اوزینك فراسز اولدیغنی بیان ایدن مجبول الاحوال بر عورت « فرانسه » مهمانخانه سنده بر نمره دوتار بو عورت نمره ده اولمه یعنی بر زماندن دهشتلی بر اشغال عمله گلمگله بتون اوطاق زیر زبر اولوب ، مهمانخانه پولیسه طرفندن احاطه اولنمشدر . اورایه هیچ کمسك گیروب چیخمه سنه مساعده اولنمیور .

« نجات » معارف جمعیتنك

انعقاد عمومیسی

بو ماه اینك ۲۵ نجی گوننده « نجات » معارف جمعیتنك ایلك انعقادی تعیین اولندی .

بو انعقاد ده ۱۲۶ عضو دن انجاق ۳۶ نفری نك حضوریله انعقاد اوچنجی دفعه یغیلدیغندن مجلس قانونه موافق گوریلوب مذاکره یه باشلا نیلور . مجلسی اداره نك صدری جناب محمد امین رسول زاده آچوب ترتیب مذاکراتی دعوت نامه ده اولدیغی کبی بیان قیلور .

بو بیاناتدن صوکره نظام نامه ده گوستریلن قاعده اوزرینه بو گونکی مجلسی آپارمق ایچون اسکندر بك ملك اوف صدارته سه چیلور و اداره نك سقریتاری ناخوشی اولدیغی جهتنه [illegible] آلنوب حضراتنك خواهشیله قباقجه دن نشر اولنان حساب بر ده سقریتار طرفندن باشدان ایاغه اوخونور . جماعت طرفندن اعضا لرك عهده لرنده قالان نه دائمگی لار باره سنده بعضی ایضاحات طلب اولنور .

بو ایضاحاتدن آشکار اولور که اعضالر اوز حق اعضالقلارنی ویرمیورلر و بو خصوصده اداره ایله اعضالر آراسنده بر مبارزه دائمی عمله گلیور . بو خصوصده بعضی مطالعاته بولنلاندن صکره اداره طرفندن نشر اولنان حساب نامه عمومی طرفندن تصدیق ایدیلور .

ایکنجی مسئله سچگیدر . قباقجه گیزلی قرعه اصولیله صدر و اونك معاونی نك سچگیسی اجرا اولنور که نتیجه انتخابده صدارته قباقکی صدر محمد امین رسول زاده ۱۵ سسله ، معاونلگه مشهدی بك عزیز بیگوف ۱۴ سسنه سچیلور لر . بعده خزینه دار لقه ، ینه ده گیزلی سچگیله اولارق ۲۰ سس ایله اسدالله آخوندوف جنابلری سچیلور لر .

بوندان صوکره اداره عضولرنك و اولارك قاندیداتلار نك سچگی سنه باشلانیلور . تکلیف مقبول اوزره قرار ویریلور که سچگی ورقلرنده یدی نفرك آدی یازیلسون که چوخ سس آلانلار عضولگه آز آلانلار ایسه قاندیداتلغه سچلسونلر . تو صورتله سچگی اجرا ایدیلدیکده بویله نتیجه حاصل اولیور :

۱) عمران قاسم اوف ۲۳ سسله ، غلام رضا شریفوف ۲۰ سسله ، کربلای حسین حاجیوف ۱۵ سسله ، میرزا محمد علیوف ۱۳ سسله ، مهدی بك حاجی بیگوف ۱۲ سسله ، آخوند یوسف طالب زاده ۱۲ سسله ، عزیز بك حاجی بك اوف ۱۰ سسله ، اسکندر بك ملکوف ۱۰ سسله ، انتخاب اولنورلار . بونلاردن میرزا محمد علیوف و اسکندر بك ملکوف ، اولنجی قباقکی استعفاسنه استنادا و ایکنجی ایشنك آغرلغی و مشغله سنك چوخلغنه بناء انتخابدن امتناع ایدیورلر . مذکورلرك امتناعاری قبول اولنور . بو صورتله عمران قاسم اوف ، غلام رضا شریفوف و کربلای حسین حاجیوف جنابلری قطعا اداره عضولگنه سچیلیرلر . حاجی بابا بگوف ایله طالب زاده یه گلدیکده که سسلری برابردر بویله قطع اولنور که : سابق اداره سقریتاری اولان و بو گون مجلسه گله بیلمین مهدی بگه تکلیف اولنسون ، عضولگی عهده سنه قبول ایتسون ، طالب زاده ایسه قاندیداتلقده قالسون (قبول ایتمزسه طالب زاده عضو حساب اولنور) اداره قاندیداتلغنه بو وجهله سچیلورلر . عزیز بك حاجیبگوف و آخوند یوسف طالب زاده بونلك صره سیله تفتیش قومسیونینك [illegible] ۱۷ سسله اوروج اوف اوروج ، ۱۵ سسله علی تاغیقلوف سچلورلر که اونیله برابر سس آلان عبدالعلی بك امیر جانوفدان مشارالیهنك مشغله سینك چوخلغی جهتندن مقدم دوتلور ، بونلاره قاندیدات ایسه عبدالعلی بك امیر جانوف ، اسماعیل علی اکبروف ۹ سسله و هره سی سگز سسله نوروز آغا یوف و مصطفی بك ملکوف جنابلری سچیلورلر .

بو سچگیلر دن صوکره درام هیئتی گرك سچلیدی . بو سچگی قباقجه درام هیئتنه گوره بویله بر اساس قبول اولندی که جمعیت طرفندن بش نفر سچلسون و اداره عضولرنده اداره نك اوز سچگیسیله ایکی نفر نماینده تعین ایدیلسون . بو یدی نفر دن عبارت اولان قومسیون اوز آراسندن بر نفر صدر سچسون . آتیده کی ۵ نفر لر سچلدیلر : ۱) عزیز بك حاجیبیکوف ۱۸ سس ، ۲) میرزا آغا علیوف ۱۸ سس ، ۳) مرادوف مراد ۱۴ سس ، ۴) سلیمان عبدالله اوف ۱۷ سس ۵) یوسف ملکوف ۱۳ سس .

قید : یوسف ایله برابر حاجینسکی مهدی بگده ۱۳ سس آلمشدیلار . آچیق قرعه ایله بونلارك ایکسی آرا سنده انتخاب ایدیلدی . بگده مجلسده حضوری اولمیان مهدی بك گر یلندی .

بو مسئله لردن سوای مجلسده سقریتارلق وظیفه سنك بوللی اولماسی باره سنده بحث آچیلوب بر خیلی مذاکراته اوزون اوزادی مباحثاته و مختلف نظرلر و لایحه لر تکلیفنه سبب اولدی . نهایت معین بر قطعه گلنمیوب رسول زاده نك تکلیفی اوزرینه قرار قویولدی که بو مسئله تازه سچیلمش اداره یه حواله اولندون که مذکور اداره مسئله نی اطرافلیجه تدقیق ایلیندن صوکره تازه دن بو خصوصده اوز نتیجه تدقیقاتنی و نظر خصوصیسنی جمعیته عرضحال ایله سون که انعقاد عمومی اداره طرفندن و بریلن بنالر اوزره بو خصوصده معین بر قطعی طیه گله بیلسون .

مجلسك آخرنده بعض اعضالر طرفندن تازه سچلمش اداره و قومسیون هیئتلرینه تبریك و عارضوی موفقیت حکمنه اداره و قومسیون اعضالرینه راضیلق و خوشنودلغ اظهار اولندی و جمعیت طرفندن جمعیته مفته خدمتده بولنان بوخقالتیر اسماعیل علی اکبروفه و جمعه مکتبی معلمرینه غزته واسطه سیله اظهار تشکر و امتنان ایتمك قراره آلندی . آخرده قوجه مشهدی محرم متاثر بر نطق سویلیوب حاضرونی متاثر بیوردیلار . اجلاس ساعت ۶ ده باشلانوب ساعت ۱۰ ده قورتاردی .

تشکر

[illegible] دان ستونلر نده بنده نك بو عرض تشکر نه یر ویره سگز .

باکو مکتبلو بنه حامی محترم اولان عالیجناب بشیر بك عاشور بگوف جنابلری بر نچه و قتدن بری بنده نك حکیم استطاعت اولدیغنی بیلوب و بو حالده بر سیز او لد یغمه گوره منگا مادی جهتدن آرتوق کومك ایدوب و ایتمکده در . الله ذوالجلال حضرتلری بیله وجود محترم لرك امثالنی بز ملت اسلام آراسنده آرترسون و بشیر بك عاشور بگوف جنابلر ینی دوتد یقلری مسلك معارفپرورده بر قرار و پایدار قیلسون .

آمین یارب العالمین

حاجی آقا عباسوف

شعر

استبداد الیندن برفغان

بی نوا اولدق یوزلدی گلشن آمالیمز
جور استبداددن چوخ بد کیچور احوالیمز
سندی عنقالریمی منك جفادن بالیمز
چرخه یتمزمی خدا هرروزشبده نالەمز
گلمشوق تنگه الهی ناله و فریاددن
سن خلاص ایت بزلری بوچنك استبداددن

منقلبدر ناله مزدن بسکه اوضاع جهان
اولمشوق یکسر پریشان بزده یوخ تاب و توان
دیده مزدن اشك تر آما اولورقانلار روان
بزلری ماحوق استبداد ایدوب دورزمان
گلمشوق تنگه الهی ناله و فریاددن
سن خلاص ایت بزلری بو چنك استبداددن

پایمال اولدوق المدن حالیمز دیوار خطر
گوگلومز اودلارده دوتمش سمندرتك مقر
یاندیق اودلاره کل اولدق اولدیق آخر دربدر
لطف ایله فریاده یت سن ای خدای دادگر
گلمشوق تنگه الهی ناله و فریاددن
سن خلاص ایت بزلری بو چنك استبداددن

بسکه استبدادین آلتینده اولوبدك عدم
گورروق استبداددن مین طور ظلمیله ستم
قلبیمز یکسر گتوردی ناله ایتمکدن ورم
شرحینی عاجزدی ظالمین یازماق ایسترسه قلم
گلمشوق تنگه الهی ناله و فریاددن
سن خلاص ایت بزلری بو چنك استبداددن

ظلم بی پایان الیندن پایمال اولدیق عجب
نار استبدادده یانماقده یز مثل حطب
ظلم استبداددن بز آه لاروز هرروز وشب
بز خلاص اولماق ایچون تاری اوزون اول سن سبب
گلمشوق تنگه الهی ناله و فریاددن
سن خلاص ایت بزلری بو چنك استبداددن

ج . ایروانی

ارشاد

بروغریس

شرکتنه دایر

پایلارینك ایکنجی حصه سینی ویرنلر جناب آقا محمد داداشیف با تو ۱/۲ ۳۷ [illegible]

ارشادلك

پوسته قوطوسی

« ارشاد » لك ۱۹ نجی نمره سنده آجار دان یازیلان مقاله صاحبنك آدینی بز دن سوال ایدیرلر گویا جناب یحیی حاجی بوفدان بدگمان درلر . مقاله صاحبنك آدینی ویرمك خلاف قانون وقاعده غزته یاپچك در . فقط بونی دیه بیلورز که جناب حاجی یوفك بو مقاله دن اصلا و قطعا خبری یوخدر .

مدیر صاحب امتیاز احمد بك آقایوف
ناشری : بشیر بك آشور بیگوف

دقتور
بهرام بك آخوند اوف
قبول ایدور ناخوشلری هر گون صبح ساعت ۸-۱۱ دك آخشام ساعت ۵-۸ دك
آدریس نیقلایفسکی کوچه حاجی علی اکبر شیروانلو نك ایوینده تازه دومانك قباقنده
تیلفون نمره ۷۹۹

هرکس که
دوگه نك و قاباره علاج ایدوبده نفع گورمینلره اوگا مصلحت گوریورز که پروفسور قوبراسقی نك دوگه نك رفع ایدن یاغنی آلسون . بو یاغی سانماقه اجازه آلنوب پتربورغ طبیب اوپراوا سندن نمره ۳۱۴۱ پتربورغده آدرسی بو نوع در
С-Петербургъ Гагаринская аптека уголъ Гагаринской и Сергіевской ул. д 9-3
بو یاغ حفظ صحه و غیر سرگه لرنده میدانه گلمش یاغك بر شیشه سی ۳۵ قپكدر ، اوزگه شهرلیلره ایکی شیشه سی ۱ منات ۳۰ قپك گوندریلور

اعلام
تجربه لی روس معلمه سی که مردکانده بر نچه اوشاغه درس ویریور . مسلمان کلفتنده اوشاق اوخوتماق ایچوز و تربیه ویرمك ایچون اولماق ایستیور . معلمه نك انجنیر دار الفنونده دوردنجی قورسده اولان استودینت قرداشیده مردکان ده اولاجاق ، لازم اولسه هر ایکیسی برلیکده بر کلفته اولا بیلورلر . اما آیری آیری ده اولا بلور لر . خواهش ایدنلر بو آدرسه رجوع ایتسونلر .
Станиславская №14 д. мирзаянца Квартира Георгебіани

ساناتوگین باوئر
بدەنی قوتلو ایدر . ایش گورمکه هوسلەنمیری ، ایشتاهی آرتر ، قلبی شاد ساخلیور و اندانك کیفنی کوك ایدر ، آنجاق باوئر وقومپانیاسنده ساناتوگین اصل ساناتوگین در ، بونك اساسنه نقصی ۷۰ مین ۵ یوز طبیب دنیانك جمله مدنی یرلرنده تعریف ایتمشلر . قلبچیلردن احتیاط ایدك
بو دوا بارەسنده کتابچه لر مفته گوندریلور خواهش اولنان کبی ماسقووده باوئر فیرمانك شعبه سی میاسنیتسقی کوچەدە نمره ۳۱ ده واقع در
باش نماینده لیگی پتربورغده بالشایا قانوشیننایا نمره ۲۹
Московс[illegible] представительство фирмы БАУЭРЪ и Ко. Мясницкая ул. №31. Главное
[illegible] Конюшенная №29

چکمه فابریکا و ماغازینی
"اوبوروت"
магазинъ обуви
"оборотъ"
باکوده کلانتاروفك پاساژنده
Баку, пассажъ Калантарова
انواع اقسام عورت ، کیشی و اوشاق چکمه لری قرا و الوان رنگلر هر بر فاسونده ! فابریقه قیمتلری !
هر نوع قشنك چکمه هر وقت زاقاز ویرمك اولار

انگلیس خیاطی
لوندونده و پاریسده اولان کسمك و تیکمك آکادیمیاسنی دیپلوم ایله قورتاروب لوندونده ، برلینده ، و پطربورغده بیوك فیرمالرده ایشلیوب چوخلی تجربه گورمش ذکور خیاطی علی یوف و قومپانیه سی کلانتاروفك پاساژینك ایچری طرفنده ۱۵ نجی نمره ده مخصوصی کارخانه سینده هرجور تاجری ، حربی فورمالر ، و عمومی لباسلر قبول ایدیر . سپارشلر چوخ اعلا درجه ده اوز وقتنده حاضرلانوب ضمانتده ویریلور .
کارخانه نك مخصوصی مغازه سینده هر جور انگلیس و روس فابریکالاریندان آلنمش ماللار واردر . قیمتلری اوجوز کارگاه دن اوتری روسیه دن تجربه لی کار گرلر دعوت اولنمش در .
۱۲—۲۱
اسدالله علی یوف و قومپانیه سی

Д Е П О
Мужск. Дамск. и дѣтск. готоваго платья
Али Наги Асланова.

بهار و یای [illegible]
[illegible] اندان گیلن جوربه جور
[illegible] ایران
[illegible]
حاضر لباسلر آلنمش ؛ هر
گون برلیندن ، وینادان ،
[illegible] گلور
علی [illegible]
اصلانوفك
[illegible] ایچون
حاضر لباس ماغازەسی قالانتاروفك پاساژنده
اونك شعبه سی تارقووی کوچه ده پاولوفك
ایونده نمره ۱۸ !
[illegible] کی آت و اوست اسبابلری حاضردرلار و همچنین عورت کیشی ایچون هرنوع زاقاز گوتورلیور

اعلان
قومیس و کەفیر فابریقاسی
Кумысное и кефирное Заведене
ضریف افندی قبیلیف
شتابس قاپیتان زیندیقیبیسقسکنك زیندیق ملکنده تازه بنا اولنمش فابریقه سنده قومیس و کەفیر حاضرلانور . زیندیق ملکی باکو غوبرنیاسنك قبه اویزدینده خاچماز ایله قبه آراسنده اولان یولك اورتاسنده واقع در . شو فابریقاده حاضرلانان قومیس و کەفیر قبه ده شهر باغنده ساتیلور .
قومیس و کەفیر ساماردن گلمش مجرب ایش بیلن بر ذاتك تحت نظارتنده حاضرلانور .
حکیم لر طرفندن اعلا درجه ده یاخشی اولمالری خصوصنده شهادتنامه لر وار

اعلام
۲۵۰ دن مین شمعه کیمی ایشیق ویرن « بینزینو کالیلنی »
БЕНЗИНОКОЛИЛНЫХЪ ЛАМПЪ
لامپالار و « گیروسینه کالیلنی » لامپالار ایچون فانارلار که ۶۰ شمعه کیمی ایشیق ویریورلار بیوك پارتیا ایله آلنمشدر .
مذکور فانارلار جمله لامپالاره یاریور . ویلوسیپید ، قرامافون و فونوغرافلار آلنمشدر . مغازه نك مخصوصی اوستا خانه سی وار در .
« ستریلا » مغازه سی یارالوف آ . ای . باکوده ویلیکو کیناژسکی پروسپکتده قارابیگوفك ایونده
Магазинъ СТРѢЛА А.И. Яралова
Баку -Великокняжескій проспектъ д.Карабекова.

اعلان
دیش حکیمی محمد علی بك سلیم بگوف
هر گون قبول ایدور دیشلری آغریانلاری و هر جور ساخته دیش قویدیرانلاری .
غوبرنسکی کوچه ده آقروژنی سودون یانینده پهلوان حسینقلی اوغلینون ایوینده

اعلان
مهمانخانهٔ اسلامیه
نمره لرینك قیمتی ۱ مناتدن بش مناته قدردر و آشپز خانه مزده هر جور آسیا و اوروپا خوراك لاری موجود در . استراحتی سون مشتریلردن مهمانخانه مزی بردفعه گلوب گورملری رجا اولنور .
آدریسمز : غوبرنسکی کوچه ده لالایوفك ایوینده مهمانخانهٔ اسلامیه
Губернская ул. номера «Исламія»
صاحب مهمانخانه
اسماعیل محمود زاده

Редакторъ-издатель Ахмедъ-бекъ Агаевъ
Паровая типографія газеты «Иршадъ»
« ارشاد » لك بخاریه مطبعه سنده چاپ اولنوب

Редакторъ-издатель Ахмедъ-бекъ Агаевъ